

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2023

Ympäristölautakunta 22.11.2023 § 54

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta säädetyn lain (64/1986) mukaan kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö.

Kuntatasolla ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä vastaa kunnan määräämä toimielin, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Vihdissä toimii ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n perusteella kunnalla on oikeus antaa kuntakohtaisia, paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristönsuojelua koskevia määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset ovat siten ympäristönsuojelulakia täydentäviä, kansalaisia ja viranomaisia sitovia määräyksiä. Määräysten tulee lisäksi liittyä aina ympäristönsuojelulailla säädetyihin asioihin.

Monet kunnat ja kaupungit ovat viime vuosina päivittäneet omia ympäristönsuojelumääräyksiä, jotta lainsäädännön lisäksi saadaan oman alueen erityispiirteisiin perustuvat määräykset huomioiduksi. Tällaisia erityispiirteitä voi olla esimerkiksi pohjavesialueelle sijoittuminen tai erityiset maalajikerrostumat sekä ranta-alueet ja niiden jätevesijärjestelmät.

Vihdin kunnan voimassa olevat ympäristönsuojelumääräykset on hyväksytty vuonna 2012, jonka jälkeen lainsäädäntö on muuttunut, esimerkkinä mainittakoon muun muassa jätelaki ja ympäristönsuojelulaki.

Nykyisissä määräyksissä on epäselviä kohtia, jotka hankaloittavat mm. ympäristö- ja rakennusvalvonnan työtä. Lisäksi vuoden 2012 määräyksistä ovat jäänyt puuttumaan perustelut, jotka ovat keskeinen ja tärkeä osa ympäristönsuojelumääräyksen kokonaisuutta.

Valmistelija Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5114 202

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Sari Brusila

Ehdotus Ympäristölautakunta päättää

- 1) Hyväksyä Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset asetettavaksi nähtäville 30 päiväksi ja pyytää lausunnot seuraavilta tahoilta

Terveystoimisto, Vihdin kunta
Kaavoitus, Vihdin kunta
Rakennusvalvonta, Vihdin kunta

Infra- ja tukipalvelut, Vihdin kunta
Vesilaitos, Vihdin vesi
Uudenmaan ELY-keskus
Kirkkonummen kunta
Lohjan kaupunki
Siuntion kunta
Karkkilan kaupunki
Nurmijärven kunta
Hyvinkään kaupunki
Lopen kunta
Espoon kaupunki

Päätös Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Ympäristölautakunta 24.04.2024 § 26
134/11.00.01/2023

Asia

Vihdin kunnan ympäristönsuojelu ja -valvonta on valmistellut esityksen uusista ympäristönsuojelumääräyksistä. Nykyisin voimassa olevat ympäristönsuojelumääräykset on laadittu yli kymmenen vuotta sitten (kv 2.4.2012 § 11, liite 2) ja määräysten päivittäminen on siten ajankohtaista mm. lainsäädännön muutosten ja nykyisten oikeuskäytäntöjen vuoksi.

Ympäristönsuojelumääräysten päivityksen yhteydessä määräyksille on laadittu myös kirjalliset perustelut, joita vanhoissa määräyksissä ei ollut ollenkaan.

Vihdin kunnan ympäristölautakunta päätti 22.11.2023 § 54 asettaa luonnoksen kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä nähtäville ajalle 1.12.2023 - 31.1.2024. Luonnos oli nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Kuulutus nähtäville asettamisesta on julkaistu Vihdin Uutisissa 6.12.2023.

Pyydetty lausunnot

Ympäristönsuojelumääräyksien luonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta:

Terveystieteiden tutkimuskeskus, Vihdin kunta
Kaavoitus, Vihdin kunta
Rakennusvalvonta, Vihdin kunta
Infra- ja tukipalvelut, Vihdin kunta
Vesilaitos, Vihdin vesi
Uudenmaan ELY-keskus
Kirkkonummen kunta
Lohjan kaupunki
Siuntion kunta
Karkkilan kaupunki
Nurmijärven kunta
Hyvinkään kaupunki

Määräysluonnoksesta saatiin neljä lausuntoa.

Mielipiteet

Asukkaille ja muille tahoille varattiin mahdollisuus esittää mielipiteensä ympäristönsuojelumääräyksistä nähtävilläolon aikana. Muistutuksia tai mielipiteitä ei saapunut lainkaan määräaikaan mennessä.

Luonnoksiin tehdyt muutokset

Lausunnot on otettu huomioon soveltuvin osin.

Ympäristönsuojelumääräyksiin on tehty vastineissa esitetyt muutokset.

Lisäksi on tehty tarkennuksia käytettyihin termeihin, asioiden esittämisen selkeyttämiseksi ja vähäisiä teknisiä korjauksia, kuten korjattu kirjoitusvirheitä.

Ympäristönsuojelumääräysten perustelut on päivitetty vastaamaan mm. määräysten muuttunutta pykälänumerointia ja käytettyjä termejä.

Saapuneet lausunnot ja niihin annetut vastineet

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto 31.1.2024

Uudenmaan ELY-keskus on tutustunut Vihdin kunnan päivitettyihin ympäristönsuojelumääräyksiin ja lausuu niistä seuraavaa:

Määräysluonnoksen 5 §:ssä (ja myös mm. 25 §:ssä) on pitkälti viitattu ja avattu lain ja asetuksen sisältöä. Kirjattaessa lainsäädäntöä ympäristönsuojelumääräyksiin on tärkeää huomioida, että jos lainsäädäntö muuttuu, myös ympäristönsuojelumääräyksiä on tällöin tärkeää muistaa päivittää, etteivät ne muodostu ristiriitaisiksi lainsäädännön kanssa.

Määräyksen 5 § alla sivulla 7 on kohta ”Huomio: Graffittien poistossa on käytettävä ympäristöystävällisiä aineita ja poistovesiä ei saa johtaa hulevesiviemäriin, ojaan tai vesistöön.” Tämä kohdan osalta on epäselvää, onko kyseessä määräys vai ei. Tämä kohta pitäisi tältä osin selventää. Mikäli kyseessä on määräys, se voisi olla oma määräyspykälänsä ja saattaisi sopia paremmin luvun 10 alle, jossa määrätään mm. veneiden pohjamaalien poistosta. Mikäli kyseessä on määräys, sitä ei ole myöskään perusteltu lainkaan.

Määräyksen 6 § alla edellytetään, että ”Uudet erotinlaitteistot on varustettava tyhjennystarpeen ilmaisevalla hälytinlaitteistolla.” Määräyksen perusteluissa kuitenkin mainitaan, että vain uudet öljynerotinlaitteistot tulee varustaa hälytinlaitteistolla. Tämä kohdan osalta olisi tarpeen täsmentää joko määräystä tai perusteluja siltä osin, tarkoitetaanko uusilla erotinlaitteistoilla öljynerotinlaitteistoa vai myös muita määräyksessä myöhemmin mainittuja laitteistoja.

Jätevesiä koskeva määräys 10 § on epäselvä ja sitä tulisi selkeyttää. Pohjavesialueilla muiden kuin puhtaiden vesien (mm. kattovedet)

imeyttäminen maahan tulisi olla kielletty pohjaveden pilaamiskieltoon perustuen.

Määräystä 12 § tulisi tarkentaa siten, että erityisesti liikenne- ja paikoitusalueiden hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta hulevesiviemäriin. Nykyisellään määräyksen voi tulkinta niin, että öljynerotusta edellytetään vain piha-alueiden hulevesille.

Määräystä 16 § tulee tarkentaa pohjavesialueiden osalta niin, että pohjavesialueella maaperään saa imeyttää ainoastaan puhtaita vesiä.

Määräyksen 25 § osalta voisi harkita, olisiko tarpeen määrätä eräiden jätteiden sellaisesta pienimuotoisesta hyödyntämisestä maarakentamisessa, mikä ei edellytä ympäristölupaa eikä hyödyntämiseen sovelleta eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annettua valtioneuvoston asetusta (ns. MARA- asetus, 843/2017). Esimerkiksi Tuusulan ympäristönsuojelumääräysluonnoksessa (2024) on ollut seuraavanlainen määräysluonnos:

”9 § Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa Maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraalisia ja muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jäte-eriä kertaluontoisesti vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia ilman ympäristölupaa. Tällaisia ovat esimerkiksi betoni-, tiili- ja asfalttimurske, rengasrouhe ja hiekoitusseppi. Määräys koskee ainoastaan sellaista pienimuotoista ei- ammattimaista ja ei-laitosmaista jätteen hyödyntämistä, mikä ei edellytä ympäristölupaa eikä hyödyntämiseen sovelleta eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annettua valtioneuvoston asetusta (ns. MARA-asetus, 843/2017). Toimenpiteen suorittajan on oltava selvillä jäte-erien puhtaudesta ja haitattomuudesta.

Jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista.

Mineraaliperäisen tai muun käyttötarkoitukseen soveltuvan jätteen hyödyntäminen on mahdollista seuraavin edellytyksin:

- materiaali ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita,*
- eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle eikä roskaantumista*
- materiaali ei sisällä betoniterästä (betonijäte)*
- materiaali on murskattu käyttötarkoitukseen sopivaksi*
- sijoituspaikka ei ole pohjavesialueella, Päijännetunnelin*
- suojavyöhykkeellä eikä tulvavaara-alueella ja etäisyys kaivoon ja vesistöön on vähintään 30 metriä*
- jätteen sijoittamiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan*
- hyväksyntä ja*
- jäte peitetään riittävän paksulla pintakerroksella.”*

Lisäksi määräyksen 25 § alla olevassa kohdassa Huomio mainitaan paineellisen pohjaveden alue, mutta tämä alue ei ilmene liitteenä olevasta

pohjavesikartasta. Tältä osin karttaa olisi syytä täydentää. Suosituksen perustelut eivät myöskään ilmene mistään. Mikäli suositukselle on selkeä ympäristönsuojelulaista ja paikallisesta tarpeesta johtuva perustelu esim. pohjaveden pilaantumisen ehkäiseminen, lienee tarpeen vielä harkita, olisiko suositus kuitenkin määräys ja täydentää perusteluita tältä osin.

Määräyksen 26 §:ssä olisi hyvä mainita lisäksi, että ylijäämämaan tulee korvata aidosti neitseellisiä maa-aineksia ja hyödynnettävän ylijäämämaan tulee olla teknisesti soveltuvaa käyttökohteeseen.

Määräyksen 28 §:n toisen kappaleen viimeinen virke sopisi paremmin ensimmäisen kappaleen yhteyteen.

Määräystä 30 § voisi selvyiden vuoksi tarkentaa, kattaako määräyksen vaatimukset kiinteistön sisä- ja/tai ulkotilat vai molemmat.

Määräyksen 31 §:n osalta voisi olla tarpeen selventää, koskeeko kohta vaarattomia ja vaarallisia kemikaaleja ja myös jätteitä. Määräysten 30 - 33 § yhteisissä perusteluissa voisi olla hyvä selventää, että määräyksessä 30 § asetetut vaatimukset mm. päällysmarkkinöistä, koskevat myös 31 § ja 32 §:n mukaisia tilanteita.

Määräyksen 39 § alla on kohta "Huomio: Käytöstä poistettujen muovisten säiliöiden uudelleen käyttö öljysäiliönä on kielletty." Tätä olisi myös tarpeen selventää, onko kyseessä määräys vai ei.

Määräyksissä on asetettu vaatimuksia/ kieltoja vedenottamon suoja-alueelle. Asiakirjoista puuttuu kuitenkin kartta, josta ilmenisi missä vedenottamon suoja-alue sijaitsee. Määräysten liiteasiakirjoja tulisi tältä osin täydentää.

Määräyksiä 44 §:ssä ja 47 §:ssä toistuu samat kiellot. Tältä osin määräyksiä voisi muokata niin, ettei samasta asiasta määrätä kahdessa eri määräyksessä. Lisäksi määräyksen 47 § otsikossa lukee "vedenottamon suoja-alueella", mutta tekstissä puhutaan "pohjaveden suoja-alueella". Määräyksessä jää epäselväksi tarkoitetaanko siinä pohjavesialuetta vai vedenottamon suoja-alueita. Tämä olisi syytä selventää. Määräyksissä pohjavesialueita ja vedenottamon suoja-alueita koskevista teksteistä olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota terminologiaan (pohjavesialue vs. vedenottamon suoja-alue).

Maalämpöä koskevia määräyksiä 54 § ja 56 § olisi perusteltua täydentää seuraavasti: Maalämpökaivojen osalta määrätään, että ne vaativat pohjavesialueille sijoituessaan vesilain mukaisen luvan. Maalämpöpiireistä määrätään ainoastaan ilmoittamaan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelumääräyksissä olisi hyvä tuoda ilmi, että myös lämpöpiirin asentaminen pohjavesialueelle edellyttää pääsääntöisesti vesiluvan. Poikkeuksena voivat olla alueet, joilla asennettavan keruupiirin alapuolella on riittävän paksut pohjavettä suojaavat savikerrokset ja tämä voidaan osoittaa tutkimuksin. Nämä ovat kuitenkin erityistapauksia ja ne tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Määräys 58 § ei sisällä määräystä eikä muutoinkaan lukeudu YSL 202 §:n 3 momentin mukaisiin seikkoihin, joista ympäristönsuojelumääräyksiä voi antaa.

Vastine Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoon

Määräysluonnoksen 5 §:ää on muutettu lausunnon mukaisesti. Tarkemmat viittaukset lainsäädäntöön on jätetty pois ja viitattu vain yleisesti voimassa olevaan lainsäädäntöön. Graffittien poistoa koskeneen huomiolaatikon teksti on siirretty 49 §:ään määräykseksi.

Määräysluonnoksen 6 §:ää on tarkennettu siten, että uusilla erotinlaitteistoilla tarkoitetaan uusia öljyn- ja rasvanerotuskaivoja. Kappaleen lausejärjestystä on muutettu määräyksen selventämiseksi.

Määräysluonnoksen 10 §:ää (nyk. 9 §) on selvennetty ja määräystä on muutettu siten, ettei edes harmaiden jätevesien maahan imeyttäminen ole sallittua pohjavesialueilla.

Määräysluonnoksen 12 §:ää on tarkennettu lausunnon mukaisesti siten, että teollisuuskiinteistöjen pihoilta, sekä liikenne- ja paikoitusalueilta kerääntyvät vedet on johdettava öljynerotuksen kautta hulevesiviemäriin.

Määräysluonnoksen työmaavesiä koskevaa 16 §:ää (nyk. 15 §) on ELYn lausunnon mukaisesti muokattu siten, että työmaavesien imeyttäminen maahan on kokonaan kielletty pohjavesialueilla.

ELY-keskuksen lausunnossa ehdotetaan olisiko tarpeen määrätä eräiden jätteiden pienimuotoisesta hyödyntämisestä maarakentamisessa määräyksessä 25 §. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan Vihdin kunnassa ei ole ilmennyt erityistä tarvetta ehdotetulle määräykselle, eikä sitä sen vuoksi ole lisätty kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin.

Lisäksi ELYn lausunnossa oli esitetty 25 §:n (nyk 24 §) huomiolaatikon tekstiin viitaten, että karttaliitteeseen tulisi merkitä paineellisen pohjaveden alueet. Paineellisen pohjaveden alueita ei ole kartoitettu kokonaisuudessaan Vihdin kunnan alueella, eikä niistä siten ole karttaesitystä laadittu. Huomio koskee tilanteita, joissa on ennalta tiedossa, että alueella on paineellista pohjavettä. Tieto paineellisen pohjaveden esiintymisestä voidaan saada esimerkiksi rakentamista edeltävien pohjatutkimusten yhteydessä. Huomiolaatikon tekstiä ei ole muutettu määräykseksi.

Määräysluonnoksen 26 §:ään (nyk. 25 §) on lisätty tarkennukset ELYn lausunnon mukaisesti.

Määräysluonnoksen 28 §:n (nyk. 27 §) viimeinen virke on siirretty ensimmäisen kappaleen loppuun ELYn lausunnon mukaisesti.

Määräysluonnoksen 30 §:n (nyk. 29 §) otsikkoa on tarkennettu lisäämällä sana *ulkotiloissa*. Pykälästä on jätetty pois viittaukset vaarallisiin jätteisiin,

koska vaarallisten jätteen varastoinnista määrätään jo Vihdissä voimassa olevissa Uudenmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä.

Määräysluonnoksen 31 §:ään (nyk. 30 §) on lisätty yhtenäisen terminologian vuoksi sana *vaarallisten* ja selvyden vuoksi sana *sisätiloissa*.

Määräysluonnoksen 39 §:ssä oleva huomio koskien muovisten öljysäiliöiden uudelleenkäyttöä on muutettu varsinaiseksi määräykseksi ja sisällytetty 38 §:ään. Tämän johdosta myös määräysten perusteluihin on tehty lisäys muovisten säiliöiden uudelleen käytön kiellosta.

Määräysluonnosten 44 ja 47 §:t on yhdistetty yhteen 43 §:ään toiston välttämiseksi. Uudessa 43 §:ssä terminologiaa on tarkennettu. Määräyksessä todetaan, että vedenottamon suoja-alueääräyksiä on ensisijaisesti noudatettava. Muutoin vedenottamon suoja-alueisiin ei viitata.

Määräysluonnoksen 54 § on muuttunut 52 §:ksi ja sen otsikkoa sekä tekstiä on tarkennettu koskemaan kaikkia maalämpöjärjestelmiä maa- ja vesipiirit mukaan lukien. Määräystä 52 § (ent. 54 §) on tarkennettu myös siten, ettei lämpökaivojen poraamista pilaantuneeseen maaperään ole kategorisesti kielletty, vaan ELY -keskuksen kanssa tulee selvittää maalämpöjärjestelmän rakentamisen edellytykset pilaantuneen maan alueella. Määräys 56 § on poistettu kokonaan tarpeettomana edellä mainittujen muutosten myötä.

Määräysluonnoksen luonnonmonimuotoisuutta koskeva 58 § on poistettu kokonaan. Tämän johdosta määritelmistä (4 §) on poistettu LUMO-ohjelman määritelmä.

Karkkilan kaupungin lausunto 1.2.2024

Ympäristölautakunta lausuu Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivitysluonnoksesta seuraavaa:

Lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten vuoksi ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa annettujen määräysten voimassa olo, täsmentää määräyksissä havaittuja epäselvyyksiä sekä tarkastella ympäristössä tapahtuneiden muutosten aiheuttamaa tarvetta määräysmuutoksiin. Lausuntopyynnön mukana toimitetusta aineistosta ei ilmene, miten paljon muutoksia määräyksiin on tehty, mutta se kuitenkin käy ilmi, että määräykset on annettu ympäristönsuojelulain perusteella eikä päällekkäisiä määräyksiä esim. jätehuoltomääräysten kanssa ole esitetty. Määräyksissä myös todetaan, että niiden tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulaissa todetaan, että kunta voi antaa tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia määräyksiä, joten määräysten perusteluissa olisi hyvä jonkin verran kuvata näitä paikallisia tarpeita, joiden vuoksi ympäristönsuojelumääräykset annetaan.

Kuntaliiton ohjeiden mukaan ympäristönsuojelumääräysten tulee olla selkeitä ja tarkkarajaisia siten, että ne ovat ymmärrettäviä kaikille kuntalaisille ja toiminnanharjoittajille. Määräyksillä on tarkoitus täydentää ympäristönsuojelulakia, joten määräysten esitystapa tulisi olla sellainen, että ympäristönsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla annetut vaatimukset erottuvat selkeästi kunnan omista ympäristönsuojelulakia täydentävistä määräyksistä. Laaditussa ympäristönsuojelumääräysten luonnoksessa tämä ei kaikissa kohdissa toteudu. Joidenkin määräysten kohdalla voisi myös pohtia, halutaanko asiasta antaa määräys vai halutaanko paremminkin ohjeistaa toimintaa. Esitystapaa olisi hyvä selkeyttää siten, että varsinaiset ympäristönsuojelulain nojalla annettavat lakia täydentävät määräykset erottuisivat paremmin.

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksessa hyviä määräyksiä ja määräysten kohteita ovat mm. seuraavat: altaiden jätevedet (13§), ylijäämämaiden hyötykäyttö (26§), käytetyn hiekoitusshiekan käyttö (28§), purettavien rakennusten poltto (29§), ratsastuskenttien ja maneesien pohjamateriaalit (46§), tallien perustamisesta ja laajentamisesta tehtävä ilmoitus (48§), kuivakäymälää koskevat määräykset (52§) sekä käytöstä poistetut kaivot (57§). Tällaisia määräyksiä ei aikaisemmin ole monissakaan kunnissa annettu. Näillä määräyksillä voidaan esim. selkeyttää tulkintaa jätemateriaalien hyödyntämismahdollisuuksista sekä luoda mahdollisuus puuttua ympäristövaaraa aiheuttavaan asiaan. Myös sellaiset määritelmät kuten vähäinen jätevesimäärä sekä maanalainen ja -päällinen säiliö tarkentavat määräysten tulkintaa.

Vastine Karkkilan kaupungin lausuntoon

Karkkilan lausunnossa ei esitetty yksityiskohtaisia muutosehdotuksia, vaan yleisluonteisesti on kommentoitu, että esitystapaa olisi hyvä selkiyttää siten, että varsinaiset ympäristönsuojelulain nojalla annettavat määräykset erottuisivat paremmin. Määräysluonnosta on muutettu siten, että esimerkiksi huomiot erottuvat selvästi määräyksistä tai joissain tapauksissa luonnoksessa olleet huomiot on muutettu varsinaisiksi määräyksiksi. Määräysluonnoksesta on myös poistettu sellaisia tekstikohtia, joissa on ollut päällekkäisyyttä olemassa olevan lainsäädännön kanssa. Yksityiskohtaisemmin nämä muutokset käyvät ilmi vastineissa muihin lausuntoihin.

Lohjan kaupungin lausunto 24.1.2024

Lupajaosto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksista ja pitää tärkeänä, että kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä päivitetään säännöllisesti. Ajankohta määräysten päivitykseen on Lohjan näkökulmasta sopiva, koska Lohja päivittää samaan aikaan omia määräyksiään. Rajanaapureina suuret erilaisuudet määräyksissä kuntarajajilityksen yhteydessä eivät ole toivottavia, vaikka määräykset onkin aina perusteltava paikallisilla olosuhteilla, mitkä kuntakohtaisesti voivat olla erilaisia.

Kappaleessa 2 § Määräysten antaminen ja valvonta todetaan, että määräykset antaisi ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n perusteella ympäristölautakunta. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n mukaan

ne antaa kuitenkin kunta. Kunta voi halutessaan siirtää päätösvaltaa hallintosäännössään. Muotoilu tulisi korjata lain mukaiseksi, vaikka asiaa on selkeytetty perusteluissa.

Edelleen ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaan kunta voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Lupajaosto katsoo, että luonnoksessa ja sen perusteluissa on määräyksiä, jotka vaikuttavat annetun luonnonsuojelulain tai vieraslajilain perusteella, vaikka tämä ei ole lupajaoston näkemyksen mukaan mahdollista (1 §, 27 § ja 58 §). Lupajaoston näkemyksen mukaan ympäristönsuojelumääräykset on pystyttävä perustelemaan yksin ympäristönsuojelulain perusteella.

Jätevesien käsittelyn osalta lupajaosto arvioi, että määräysluonnoksessa on useita kohtia, joiden sisältöä olisi hyvä selventää. Esimerkiksi 5 §:ssä todetaan, että ”Viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, muualla kuin pohjavesi- tai ranta-alueilla, noudatetaan jätevesien puhdistamisessa perustason puhdistusvaatimuksia.” Toisaalta pykälässä 14 § Ranta-alueet ja saaret ei kuitenkaan määritellä puhdistustasovaatimusta tällä alueella. Lupajaosto katsoo, että puhdistustasosta on määrättävä, jos se poikkeaa perustasosta. Lisäksi 14 §:n mustien jätevesien umpisäiliövaatimus ja 7 §:n suojaetäisyys vesistöön (100 m) vaikuttavat olevan ristiriidassa perustelujen 14 §:n vanhojen rakennusten yhteisviemäröintiä koskevaan tekstiin. Tarvitseeko yhteisviemäröinti rantavyöhykkeellä aina poikkeamisen?

Pykälässä 7 § tulisi lisäksi selkeyttää, koskeeko lause ”Umpisäiliön etäisyydet määräytyvät valmistajan ohjeiden mukaisesti” etäisyyttä pohjavesitason yläpuolella vai myös esim. etäisyyttä talousvesikaivoon.

8 §:n otsikko antaa ymmärtää, että se koskee jätevesiviemäriverkon läheisyydessä sijaitsevia kiinteistöjä. Itse määräyksen perusteella vaatimus viemäröintiin liittymisestä syntyy kuitenkin kaikkialla, missä 7 §:n suojaetäisyyksiä ei voi täyttää. Lisäksi itse määräyksissä viitataan pykälään 7 ja perustelussa taas pykälään 15.

Lupajaosto esittää, että määräyksen 13 §:ssä selkeytettäisiin, koskevatko 7 §:n suojaetäisyydet myös näiden altaiden purkupaikkoja, sillä altaiden vesien voidaan katsoa olevan ns. harmaita jätevesiä.

Eräänä lähtökohtana ympäristönsuojelumääräysten antamisessa tulisi olla kytkentä valvontatyöhön. Sellaisia määräyksiä, joiden valvonta on työlästä tai mahdotonta tai joiden valvontaan ei ole osoitettu riittäviä resursseja, ei tulisi antaa. Lohjan lupajaosto arvioi, että ainakin määräykset 16 § ja 20 §:ssä annettu ” Lehtipuhaltimien käyttö hiekoitushiekan poistamisessa on kielletty.” vaativat resursseja ja voivat olla käytännössä vaikeita valvoa, vaikka ne ovat ympäristönsuojelun näkökulmasta kannatettavia.

Lupajaosto esittää vielä tarkistettavaksi, ettei määräyksillä tarpeettomasti toisteta jo muussa lainsäädännössä säädettyjä asioita. Lisäksi tavoitteena olisi hyvä pitää, että määräykset erottuvat suosituksista. Esimerkiksi 49 §

Kyllästetyn jätepuun käyttö vaikuttaa toistavan REACH-asetuksen sisällön. Lisäksi lupajaosto esittää harkittavaksi, voidaanko 21 § Tilapäisen murskauksen ja louhinnan pölyntorjunnan määräykset huomioida aina meluilmoitusten yhteydessä (41 § kohta 1).

Lupajaosto pitää tärkeänä, että Vihdin kunta arvioisi nykyisiä määräysluonnoksia vielä suhteessa TUKESin oppaisiin. Esimerkiksi kemikaalien varastointiin pohjavesialueilla oppaat esittävät kaksinkertaisen suojauksen periaatetta ja sammutusvesien huomioimista palavien kemikaalien suoja- altaiden koossa.

Teknisenä huomautuksena lupajaosto toteaa, että 53 §:n ilmoitusvaatimus vesistöjen niitosta ja ruoppauksesta Uudenmaan ELY-keskukselle koskee lupajaoston käsityksen mukaan vain koneellista toimintaa. Lisäksi lupajaosto huomauttaa, että poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä annetaan ympäristönsuojelulain 202 §:n 4 momentin nojalla (60 § perustelut). Edelleen sisällysluettelo määräysten perusteluissa tulisi tarkistaa. Pykälät 44 - 46 puuttuvat sisällysluettelosta.

Vastine Lohjan kaupungin lausuntoon

Määräysluonnoksen 2 §:ää on Lohjan kaupungin lausunnon mukaisesti tarkennettu siten, että ympäristönsuojelumääräykset antaa kunta eikä ympäristölautakunta.

Lohjan kaupunki on lausunnossaan todennut, että määräyksiä 1, 27 ja 58 § ei pysty perustelemaan ympäristönsuojelulailla. Määräyksiä 1 §:stä on jätetty pois viittaus luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojelulakiin sekä kokonaan 58 §. 26 § (ent. 27 §) koskee vieraslajeja ja tämä pykälä on pidetty määräyksissä. Vieraslajien leviämisen estämistä on perusteltu ympäristön pilaantumisen ehkäisemisellä.

Vastauksena Lohjan kaupungin kommenttiin jätevesimääräyksistä todetaan, että ranta-alueilla ja saarissa (11 §, ent 14 §) vaaditaan harmaiden jätevesien osalta perustason puhdistusvaatimustasoa. Mustat jätevedet tulee aina johtaa umpisäiliöön 100 metrin rantavyöhykkeellä. Jos mustat ja harmaat jätevedet ohjataan yhteisviemäriin, tulee jätevedet tällöin aina johtaa umpisäiliöön, koska ne sisältävät mustia jätevesiä.

Lohjan kaupunki on kommentoinut, että määräysluonnoksen 7 §:ää tulisi selkeyttää lauseen ”Umpisäiliön etäisyydet määräytyvät valmistajan ohjeiden mukaisesti”. Tämä lause on jätetty kokonaan pois määräyksistä. Todettiin, että valmistajien ohjeet eivät ole pääsääntöisesti riittävän tarkkoja, jotta määräyksissä voitaisi viitata niihin.

Määräysluonnoksen 8 §:ää on lausunnon perusteella muutettu siten, että ensimmäinen lause ”Kiinteistön tulee liittyä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos tällainen on enintään 20 metrin päässä tontin rajasta” on siirretty 6 §:ään ja muutoin 8 § on poistettu. Jos jätevesijärjestelmään ei voida toteuttaa 7 §:n vähimmäissuojaetäisyyksiä noudattaen on umpisäiliön asentaminen vaihtoehto viemäriin liittymiselle. Perusteluja on päivitetty tehtyjen muutosten mukaisesti.

Määräysluonnoksen 13 §:ää on tarkennettu lausunnon mukaisesti siten, että altaiden vesien katsotaan olevan harmaita jätevesiä ja niiden käsittelyssä noudatetaan määräysten 7 §:ssä esitettyjä vähimmäissuojaetäisyyksiä.

Lohjan kaupunki on kommentoinut, että määräykset 16 (nyk. 15 §) ja 20 (nyk. 19 §) olisivat työläisiä tai jopa mahdottomia valvoa, eikä sellaisia määräyksiä tulisi antaa. 15 §:ssä määrätään työmaavesien käsittelystä, jota Vihdin kunta pitää erittäin tärkeänä osana vesien suojelua eikä myöskään mahdottomana valvoa. Määräystä ei ole muutettu. 19 §:ssä määrätään lehtipuhaltimen käytöstä hiekoitushiekkojen poistossa. Sama määräys on ollut Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ennenkin eikä määräyksen valvomista nähdä mahdottomana. Määräystä ei ole muutettu.

Lohja on lausunnossaan kommentoinut, että määräysluonnosten 49 § (nyk 47 §) toistaa REACH -asetuksen sisällön. Pykälä on kuitenkin sisällytetty määräyksiin, koska REACH -asetus on erittäin vaikeaselkoinen siihen perehtymättömälle ja Vihdissä kyllästetyn jätepuun käyttöön on jouduttu puuttumaan valvonnallisin keinoin toistuvasti.

Lohjan lausunnossa esitetään harkittavaksi, voidaanko 21 § (nyk. 20 §) Tilapäisen murskauksen ja louhinnan pölyntorjunnan määräykset huomioida aina meluilmoitusten yhteydessä (41 § (nyk. 40 §) kohta 1). Määräyksen pykälään 40 § on tehty seuraava lisäys ”Tilapäisessä murskaus- ja louhintatoiminnassa tulee huomioida 20 §:n mukainen määräys pölyn torjunnasta”.

Lohja on lausunnossaan tuonut esiin TUKES:n oppaassa esitetyn kaksinkertaisen suojauksen periaatteen pohjavesialueilla. Tätä periaatetta ei kuitenkaan ole sisällytetty ympäristönsuojelumääräyksiin.

Määräysluonnoksen 53 §:ää (nyk. 51 §) on tarkennettu lausunnon mukaisesti koskemaan koneellista niittoa ja ruoppausta. Samoin perustelujen 60 §:ää (nyk 56 §) on tarkistettu koskemaan oikeaa momenttia. Perustelujen sisällysluettelo on myös päivitetty.

Siuntion kunnan lausunto 31.1.2024

Alla lueteltuja lauseita voisi täydentää sopiviin kohtiin 1 §, 2 § ja 3 § kappaleissa.

- Kunnat voivat päättää antaa lainsäädäntöä täsmentäviä paikallisia määräyksiä ympäristönsuojelun edistämiseksi.
- Kunnan ympäristönsuojelumääräykset ovat velvoittavia ja perustuvat ympäristönsuojelulainsäädäntöön.
- Ympäristönsuojelumääräysten rikkominen on valvontatoimien ja hallintopakon käyttämisen peruste.

4 § "Melu, häiritsevä ääni, joka häiritsee ulkona" Selkeyttävä korvausehdotus: "Melu, ulkotiloissa aiheutuva ympäristöä häiritsevä ääni."

12 § Tulisiko uusien teollisuus- ja yritys kiinteistöjen hulevesien johtamista ja erotuskaivojen vaatimuksia ohjata yleisemminkin kuin vain pohjavesialueilla?

Jos hulevesiä ohjataan ojaan, niin tulisiko vesien johtamista viivyttää ja hidastaa jottei runsas hulevesien virtaus aiheuta pintamaan rikkoutumista ja ojaan kulumista ja siten lisää kiintoaineksen johtamista vesistöön. Tulisiko tätä soveltaa myös yksityiskiinteistöillä?

19 § Korvausehdotus ensimmäisen kappaleen viimeinen lause:
"Lumen vastaanottoa ei saa sijoittaa pohjavesialueelle, jäälle eikä vesistöjen rantavyöhykkeelle. Lumien ajo vesistöön on kielletty."

Luku 5. Ilmansuojelu

Huomiolaatikon lisäsehdotus:

"Käytä tulisijassa vain kuivaa ja puhdasta puuta. Älä polta roskia (paperi, pahvi tai käsitelty puu esim. kuormalava)".

23 § Tulisiko erikseen huomioida taajaan rakennetulla alueella sijaitsevat polttokäyttöiset paljut sekä savustuskaapit? Näitä löytyy jo yllättävän monelta asutuskäyttöalueeltä. On tapauksia, joissa polttokäyttöinen savustuskaappi on aiheuttanut savuhaittaa naapurustossa. Polttokäyttöisten paljujen savuhaittoihin on yleensä puututtu määrämällä korotettu piippu johtamaan savupäästöt korkeammalle - sama ratkaisu toimii myös savustuspöytäkohdalla.

Mikäli näitä erinäisiä ulkona sijaitsevia tulisijoja ei huomioida rakennusjärjestyksessä tai ympäristönsuojelumääräyksissä, on tiheästi rakennetun alueen savuhaittoihin vaikeampi puuttua. Esimerkiksi selkeä linjaus sijoituspaikasta ja piippuvaatimus antaisivat viranomaisille työkaluja tehokkaaseen valvontaan savuhaittojen ehkäisyssä.

25 § Ohjataan Vihdissä kaikki MARA-ilmoitukset ELY-keskukselle?

Miten Vihdissä käsitellään pienimuotoiset MARA-ilmoitukset (esim. alle 50 t), missä tapauksessa käsittelyn pitäisi jäädä paikallisen ympäristönsuojelun viranhaltijan ratkaistavaksi?

27 § Tulisiko nykyisen lainsäädännön puitteissa edellyttää/vahvasti suositella kiinteistön omistajaa hävittämään kiinteistöltään haitallinen vieraslaji sekä velvoittaa estämään haitallisen vieraslajin leviäminen muualle omalta tontilta? Ei kuulu YSL:n alaisuuteen, mutta mainitaan vieraslajilaisissa (1709/2015).

Luku 7. Kemikaalit

Huomiolaatikon lisäsehdotus:

"Maanalaisia tai maanvaraisia öljysäiliöitä ei saa pinnoittaa."

Pohjavesialueilla öljysäiliöiden pinnoittamiskielto on huomioitu joissain kunnissa, mutta Tukes on ottanut laajemmin kantaa öljysäiliöiden pinnoittamiseen.

"Myöskään muualle sijoitettujen öljysäiliöiden pinnoittamista Tukes ei enää pidä hyväksyttävänä, sillä pinnoituksen jälkeen säiliön vaipan paksuutta ei voida enää mitata luotettavasti. Pinnoitetun säiliön kuntoa ja tarkastusväliä ei voida tämän vuoksi määrittää luotettavasti." (Tukes 4.10.2021, <https://tukes.fi/-/oljysailion-kaytosta-poistaminen-mita-tarkastusliikkeen-on-muistettava#d97fa3b3>).

Luku 12. Luonnon monimuotoisuus

Luvun sisältö on epämääräinen. Luku ei sisällä määräyksiä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Puiden kaataminen ei edistä luonnon monimuotoisuuden viestiä.

Maisematyölupaan liittyvä informaatio tulisi siirtää sopivampaan kohtaan.

Vaihtoehtoisesti tänne voisi sisällyttää edellä mainitun 27 §:n vieraslajitorjunnan.

Pelkkä huomiolaatikko tässä osiossa riittää viittaamaan Vihdin LUMO-ohjelmaan.

Liite 10 Liite 2.

Havainnekuva jätevesien vähimmäissuojaetäisyyksistä on hankalasti ymmärrettävissä ja kaipaa selkiyttämistä.

Muut Kommentit:

Onko tarpeen nostaa joitain erityisen herkkiä alueita esiin antamalla yksityiskohtaisia määräyksillä juuri herkille alueille?

Siuntion ympäristö- ja rakennuslautakunta arvioi, että määräykset ovat kokonaisuudessaan kattavat sekä lainsäädännön mukaiset ja määräykset ovat perusteltu lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Vastaus Siuntion lausuntoon

Siuntion lausunnon perusteella määräysluonnoksen 2 ja 3 §:n on lisätty lausunnon johdannossa esitetyt lauseet 1 ja 3. Lauseen 2 sisältö on kerrottu toisin sanoin 3 §:ssä.

Määräysluonnoksen 4 §:n melu -määritelmää on selkeytetty lausunnon perusteella ja jätetty määritelmästä pois sana *häiritsevä*.

12 §:ssä on määrätty hulevesien johtamisesta pohjavesialueella. Vihdin kunnan ympäristölautakunta ei näe tarpeelliseksi antaa määräyksiä hulevesien johtamisesta muilla alueilla.

Lausunnon mukaisesti määräysluonnoksen 19 §:n (nyk. 18 §) tehtiin lisäys, ettei lumia saa läjittää myöskään vesistön jäälle.

Siuntion lausunnossa on ehdotettu lisättäväksi huomiolaatikko jätteiden polttamisesta ilmansuojelua koskevaan lukuun 5. Huomiolaatikkoa ei ole

lisätty, koska jätteiden polttamisesta määrätään tarkemmin Uudenmaan jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä.

Siuntion kunta on lausunnossaan ehdottanut lisättäväksi ilmansuojelua koskevaan määräykseen oman kohdan paljujen ja savustuskaappien savuhaittojen ehkäisemiseksi. Siuntio on ehdottanut selkeää linjausta esimerkiksi paljon sijoituspaikasta ja piipun korkeusvaatimuksesta. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan Vihdissä on toimiva toimintatapa savuhaittatapausten käsittelyyn ja esimerkiksi paljon lämmittämisestä mahdollisesti aiheutuvaa savuhaittatapausta käsitellään olemassa olevan käytännön mukaisesti. Vihdissä ei ole aiemmin ollut yhtään savuhaittatapausta, joka olisi aiheutunut paljon lämmityksestä tai savustuskaapin käytöstä.

Siuntio kysyy lausunnossaan, ohjataanko Vihdissä kaikki MARA-ilmoitukset ELY-keskukselle? MARA -asetuksen (843/2017) mukaan asetusta sovelletaan jätteiden ammattimaiseen tai laitospäiväiseen hyödyntämiseen maarakentamisessa. Asetuksen mukainen ilmoitus jätteen hyödyntämisestä tehdään paikalliselle ELY-keskukselle. Asetuksessa ei ole määritelty hyödynnettävän jätteen määrän alarajaa, vaan perusteena on hyödyntämistoiminnan ammattimaisuus tai laitospäiväisyys. Tästä johtuen ympäristönsuojelumääräyksiin ei voida asettaa lausunnossa ehdotettua määrärajaa. MARA -ilmoitukset ohjataan aina ELY-keskukselle.

Kunnan ympäristönsuojelun ratkaistavaksi jätteen hyödyntämisestä tehtävä ilmoitus voisi jäädä silloin, jos hyödyntämistä ei missään vaiheessa katsottaisi ammattimaiseksi tai laitospäiväiseksi ja ympäristönsuojelumääräyksissä olisi määrätty ilmoituksen tekemisestä. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan Vihdin kunnassa ei ole ilmennyt erityistä tarvetta määrätä ilmoituksen tekemisestä koskien tällaista pienimuotoista jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa.

Siuntion kunta on lausunnossaan kommentoinut määräysluonnosten 27 §:ää (nyk. 26 §) ja kysynyt tulisiko kiinteistön omistajaa edellyttää/vahvasti suositella hävittämään kiinteistöltään haitallinen vieraslaji sekä estämään sen leviäminen? Määräysluonnoksen 26 §:ää on tarkennettu koskevan haitallisia vieraslajeja. Leviämisen estämisestä määräysluonnoksessa on jo määrätty. Haitallisen vieraslajin leviämisen estämiseksi lajin poistaminen kiinteistöltä on tehokas keino. Poistamisesta ei kuitenkaan nähdä tarpeelliseksi määrätä erikseen. Vieraslajilaissa ja -asetuksessa on määritelty tarkemmin haitallisten vieraslajien hävittämisestä ja mahdollisista aikarajoista.

Siuntion kunnan lausunnossa on ehdotettu huomiolaatikkaa kemikaalien varastointia koskevaan lukuun 7. Ehdotus koskee öljysäiliön pinnoittamisen kieltämistä. Määräysluonnoksen 30 §:ssä oli kielletty säiliöiden kunnostaminen pinnoittamalla. Pinnoittamiskielto siirrettiin kuitenkin selvyden vuoksi 38 §:ään, jonka otsikkoa muokattiin muotoon *Öljysäiliöiden uudelleen käyttöönotto ja pinnoittaminen*.

Siuntion kunta on kommentoinut luonnon monimuotoisuutta koskevaa lukua 12 epämääräiseksi, joka ei sisällä määräyksiä. Luku on jätetty kokonaan pois.

Siuntion kunta on kommentoinut hankalasti ymmärrettäväksi määräysluonnoksen liitettä 2, joka on karttakuva vähimmäissuojaetäisyyksistä. Karttaa on päivitetty selkeämmäksi.

Muuna kommenttina Siuntion kunta on kysynyt, onko tarpeen nostaa jotain erityisen herkkiä alueita esiin antamalla yksityiskohtaisia määräyksiä juuri herkille alueille? Määräyksissä on annettu yksityiskohtaisempia määräyksiä koskien pohjavesialueita (10, 12, 34, 37, 44 ja 54 §) ja ranta-alueita (14 ja 37 §).

Valmistelija	Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 511 4202
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	<p>Ympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaiset Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut ja esittää nämä edelleen hyväksyttäväksi kunnanhallitukseen ja valtuustoon siten, että määräykset tulevat voimaan 1.9.2024 muutoksenhausta huolimatta.</p> <p>Ympäristölautakunta päättää lisäksi, että nämä määräykset kumoavat aiemmat Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kv 2.4.2012 § 11, liite 2).</p>
Päätös	<p>Ympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaiset Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut ja esittää nämä edelleen hyväksyttäväksi kunnanhallitukseen ja valtuustoon siten, että määräykset tulevat voimaan 1.9.2024 muutoksenhausta huolimatta.</p> <p>Ympäristölautakunta päätti lisäksi, että nämä määräykset kumoavat aiemmat Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kv 2.4.2012 § 11, liite 2).</p>
Tiedoksi	Kunnanhallitus